

Riktlinjer för ersättning till särskilt förordnade vårdnadshavare

**För ensamkommande barn och ungdomar i
Ludvika kommun**

Dokumentnamn Riktlinjer för särskilt förordnade vårdnadshavare		Dokumenttyp Lokal riktlinje	Omfattning [Skriv text här]
Dokumentägare Enhetschef IFO	Dokumentansvarig Enhetschef Nyanlända	Publicering	
Författningsstöd			

Beslutad 2016-05-11	Bör revideras senast 2017-12-31	Beslutsinstans Social- och utbildningsnämnden	Diarienummer [Skriv text här]
Revideringar	Vad revideringen avsett		
[Skriv datum och §]	[Skriv text här]		

Riktlinjer för ensamkommande barn och ungdomar i Ludvika kommun

Kommunens ansvar vid uppehållstillstånd

Ludvika kommun ansvarar för de ensamkommande barn/ungdomar som anvisas till kommunen enligt avtal med Migrationsverket. Under tiden som ett barn/ungdom är asylsökande utses en god man som finns kvar under hela asyprocessen. God man förordnas av myndigheten Överförmyndare i samverkan i Falun-Borlänge regionen i enlighet med Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

En utländsk medborgare som fått positivt besked på sin asylansökan beviljas permanent uppehållstillstånd (PUT) vilket innebär att personen under obegränsad tid får bo, studera och arbeta i Sverige. När ett barn eller ungdom beviljats PUT ändras kommunens ansvar till att avse en mer långsiktig planering med stabilt boende och god integrering i det svenska samhället. Kommunens ansvar kvarstår till dess barnet/ungdomen fyller 18 år med ett utökat ansvar till och med 20 år. Behov av stöd och hjälp kan dock finnas även efter att den unge fyllt 21 år.

När ett ensamkommande barn/ungdom beviljas permanent uppehållstillstånd (PUT) i Sverige ska en särskilt förordnad vårdnadshavare utses. Socialnämnden i kommunen där barnet är folkbokfört ska ansöka om en särskilt förordnad vårdnadshavare hos tingsrätten enligt 6 kap § 8a eller kap 6 § 9 Föräldrabalken. Detta gäller både om uppehållstillståndet är permanent eller tillfälligt.

Socialtjänsten ansvarar för att utreda och föreslå en särskilt förordnad vårdnadshavare. Uppdraget som särskilt förordnad vårdnadshavare är ett ideellt arbete med en viss ersättning fram till ungdomens myndighetsdag.

Särskilt förordnad vårdnadshavare

En särskilt förordnad vårdnadshavare ska utses om barnet/ungdomens föräldrar är avlidna eller är varaktigt förhindrade att utöva vårdnaden. Det är socialnämnden i den kommun där barnet vistas (oftast den kommun där barnet blivit folkbokförd) som ska verka för att få tillstånd ett förordnande av särskilt förordnad vårdnadshavare enligt socialtjänstförordningen 5 kap § 3. Den som förordnas till vårdnadshavare för barnet/ ungdomen är vanligtvis också dess förmyndare. Om barnet/ungdomen fyller 18 år inom ett halvår, från beslut om PUT, kan god man kvarstå i avvaktan på den unges 18 års dag.

Det är överförmyndarens skyldighet att påtala för socialtjänsten att barnet/ungdomen fått PUT och att en särskilt förordnad vårdnadshavare ska tillsättas.

Vem som kan utses som särskilt förordnad vårdnadshavare

Föräldrabalkens regler är tillämpliga i fråga om vem som kan utses för uppdraget som särskilt förordnad vårdnadshavare. Den som utses ska vara lämpad att se till att barnet/ungdomen får omvårdnad, trygghet och en god fostran enligt 6 kap. 10 a § föräldrabalken (FB). Formuleringen knyter an till vad barn och ungdomar har rätt till enligt den grundläggande bestämmelsen i 6 kap. 1 § FB.

Vid valet av vårdnadshavare ska hänsyn tas till barnets/ungdomens ålder och utveckling samt den personliga anknytningen till den tilltänkta vårdnadshavaren. Något företräde för exempelvis släktingar till barnet/ungdomen finns inte angivet. Det viktiga är att den som föreslås har kunskap om vad det innebär att vara vårdnadshavare samt bedöms vara lämplig för uppdraget. Barnet/ungdomen behöver nödvändigtvis inte bo tillsammans med den särskilt förordnade vårdnadshavaren.

Detta ingår i uppdraget

En särskilt förordnad vårdnadshavare träder in i föräldrarnas ställe och ansvarar för barnets/ungdomens personliga förhållanden till dess barnet/ungdomen fyller 18 år. Uppdraget skiljer sig inte nämnvärt från uppdraget som god man för ensamkommande barn/ungdomar. I uppdraget ingår kontakter med skola, sjukvård och myndigheter. I uppdraget ingår även att bevaka att den unge får en tillfredsställande försörjning och ansöker om de bidrag ungdomen har rätt till t ex barnbidrag och studiebidrag. Vårdnadshavaren har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör barnets eller ungdomens personliga angelägenheter. I takt med barnets/ungdomens stigande ålder och utveckling ska vårdnadshavaren ta allt större hänsyn till barnets/ungdomens egna synpunkter och önskemål. Barnet/ungdomen bor i familjehem eller hem för vård eller boende för ensamkommande barn/ungdomar. I uppdraget ingår att ha regelbunden kontakt med boendepersonal eller familjehemmet där barnet/ungdomen bor och socialtjänsten.

Ingen försörjningsplikt

En särskilt förordnad vårdnadshavare har ingen skyldighet att försörja barnet ekonomiskt. Barnet/ungdomen har heller ingen arvsrätt efter vårdnadshavaren.

Tillsyn

En särskilt förordnad vårdnadshavare blir med automatik också förordnad förmyndare när så beslutas. En förordnad förmyndare står under överförmyndarnämndens tillsyn på samma sätt som en god man för ensamkommande och förvaltare. Den som endast är förordnad som vårdnadshavare står inte under överförmyndares tillsyn.

Rätten till arvode

Enligt nu gällande bestämmelser finns inget lagstöd för att en särskilt förordnad vårdnadshavare har rätt till ersättning i en del som avser vårdnad om denne inte samtidigt är familjehemsförälder. Endast för den del som avser förmyndarskap

finns stadgat om arvode enligt 12 kap. 16 § FB och det är överförmyndarnämnden som fattar beslut om arvode i denna del. Många kommuner ger idag samma arvode till särskilt förordnade vårdnadshavare som till god man för ensamkommande barn och ungdomar.

Ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare i Ludvika kommun

Särskilt förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn och ungdomar ska ersättas enligt följande:

Arvode

Månadsarvode 2000 kr följer ersättningsnivån för god man (motsvarande cirka 200 kr/tim). Arvodet utgör skattepliktig ersättning för det som är avsett att inrymmas i den särskilt förordnade vårdnadshavarens ordinarie uppdrag.

Ersättning för resor och övriga omkostnader

En schablonersättning på 250 kr per månad utbetalas som ersättning för bilresor inom kommunen, parkeringsavgifter, internet, porton och telefon etc. För eventuella resor utanför kommunen ersätts bilresor med 18,50 kr/mil efter överenskommelse med socialsekreterare.

Övrigt

För omkostnaderna som överstiger schablonen ska planering *alltid* ske i samråd med barnets/ungdomens socialsekreterare *innan* aktivitet/resa genomförs. Kostnader utöver schablon kan då ersättas i efterhand mot uppvisande av kvitto. Om den unge är kallad till rättegång ska ersättning för förlorad arbetsförtjänst och reseersättning ansökas hos tingsrätten.

Avtal om ersättning

Avtal om ersättning upprättas och utbetalas månadsvis i efterskott fram till den unges 18-årsdag. Uppdragstagaren är skyldig att anmäla till socialtjänsten om förändringar av uppdraget sker under avtalstiden.

Familjeåterförening

Enligt FN:s barnkonvention har alla barn rätt till sina föräldrar. Det innebär att även svenska myndigheter arbetar för att ensamkommande barn/ungdomar som kommer till Sverige ska få möjlighet att återförenas med sina föräldrar. En återförening behöver inte ske på svensk mark utan kan även ske i det land där föräldrarna vistas om läget anses vara stabilt.

Återflyttning av vårdnad till föräldrarna

Om barnet/ungdomen har en särskilt förordnad vårdnadshavare utsedd måste den biologiska föräldern väcka talan i tingsrätten enligt 6 kap. 10 § FB för att återfå vårdnaden om barnet/ungdomen. Barnets bästa, enligt 6 kap. 2 a § FB, är avgörande för beslutet om föräldern ska återfå vårdnaden.